

หลากหลายภาษา

เครื่องหมายกากบาทสีแดงพวกฝรั่งอั้งมือเรียกว่า Red cross คนไทยเราเรียกว่า กากชาต เนื่องด้วยคำว่า “กา” ที่ไม่ใช่ชนกตัวดำปิดปิ่นนั้นหมายถึง การทำจุดสังเกตไว้ ณ ที่ใดที่หนึ่งหรือวัตถุชิ้นหนึ่งชิ้นใด คนทั้งโลกทุกเผ่าพันธุ์ก็คงคิดคล้ายๆ กันเพราะมันง่ายดี เวลาเดินไปในป่าก็เอามีดส์ไปตีต้นไม้สองที่เป็นรอยไขว้กัน สะดวกรวดเร็วจนแทบไม่ต้องหยุดตีเท้าลงให้เสียเวลาด้วยซ้ำไป ส่วนคนไทยสมัยก่อนรุ่นท่านขุนคุณพระนั้น ท่านก็นิยมกินหมากกัน

ซึ่งในเขียนหมากก็จะมีเต้าปูนอยู่ด้วยเป็นปกติ การใช้ปูนหมายไว้ก็เป็นเรื่องของความสะดวกเช่นกันเพราะเป็นของใกล้ตัวหยิบฉวยได้ทันทีทันใจ อีกทั้งปูนกินหมากก็เป็นสีแดงด้วยมีการใส่ยางสีเสียดลงไปทำให้สังเกตเห็นได้ชัดเจนขึ้นอีกความหมายของกากบาทเป็นได้ทั้งแบบปกติสามัญ แบบดี และแบบไม่ดี ซึ่งถ้าหากวัตถุชิ้นนั้นเป็นหัวคนแล้วหละก็ให้พึงระวังสงบเสงี่ยมเจียมตัวให้จงหนัก เช่น อ้ายสมชายถูกท่านเจ้าคุณเอาปูนหมายหัวไว้ เป็นต้นคำว่า “ชาต” คือสีแดง ดังนั้น กากชาตจึงมีความหมายและวัตถุประสงค์ตรงตัว

"สภาอุณาโลมแดง" ก่อตั้งขึ้นในรัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ร.ศ. ๑๑๒ โดยความคิดริเริ่มของท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงษ์ ใช้เครื่องหมายกากบาทสีแดงตามอย่างกาชาตสากล (กลุ่มประเทศมุสลิมใช้เครื่องหมายซีกวงเดือนแดง) คำว่าอุณาโลมแดงใช้ปะปนกับคำว่ากากชาตอยู่ระยะหนึ่ง ต่อมาอุณาโลมแดงค่อยๆ เลือนหายไปเหลือ

เพียงกากชาต (www.redcross.or.th/aboutus/history) หากจะถามว่าเหตุใดจึงปล่อยให้ชื่อนามพระราชทานหายไปเหลือเพียงภาษาชาวบ้านเท่านั้นไม่จงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกันหรืออย่างไร อืมมมม... เรื่องนี้ไม่ต้องเดาก็ตอบถูก ไม่ต้องหาหลักฐานที่ไหนมาอ้างอิง พสกนิกรรักและเทิดทูนพระองค์ท่านอย่างหาที่สุดมิได้รักช่วยนรีนทรกาล แต่มันเป็นเพราะนิสัยของเราไม่ชอบอะไรที่รุ่มร่าม ภาษาไทยเป็นคำโดดสั้นๆ อยู่แล้ว ภาษาบาลีสันสกฤตมันอ่านยากใช้ก็ยาก จึงไม่ต้องตรงใจชาวบ้าน อย่าถือสากันเลยนะท่านนะ

กรมประมงได้ร่วมจัดงานเพื่อหารายได้สมทบทุนสภาภาษาชาตไทยมาโดยตลอด เมื่อปี พ.ศ. 2524 นักวิชาการ

ประมงหนุ่มน้อยจากบ้านนอกคนหนึ่งได้รับมอบหมายให้ไปเฝ้าร้านของกรมฯ ที่สวนอัมพรนานมากเสียจนภาพในความทรงจำมันเลือนลาง ในสมัยนั้นกล้องก็แพงและหายากมากรวมทั้งเป็นการบันทึกลงบนแผ่นฟิล์มแบบ negative ที่ต้องเอาไปผ่านกระบวนการล้างอัดขยายเสียก่อนจึงจะได้ภาพออกมาดูกัน ค่าใช้จ่ายสูงมาก ช่างกล้องแต่ละท่านก็หวงกล้องคู่มือของท่าน

ยิ่งกว่าไขทองคำเสียอีก หากภาพยังเหลืออยู่ก็คงซีดจางไปตามกาลเวลาเช่นกัน เกมส์ตักปลาพาโซคเป็นของเล่นหลักของกรมประมงซึ่งดูเหมือนว่าจะใช้ปลาทองตัวจริงมาว่ายน้ำแล้วใช้สวิงที่ทำจากกระดาษว่าวบางๆ ให้

ตกเอากลับไปเลี้ยงต่อบ้านกันเลย เมื่อจุ่มไปซักพักเดียวกระดาษก็เปื่อยขาดหรือใครที่ใจร้อนตัวตึงสวิงแรงนิดหนึ่งก็ขาดไปเสีย ต้องควักสต็อกซื้อสวิงอันใหม่เป็นที่สนุกสนานครื้นเครง ท่านประมงจังหวัดร้อยเอ็ดสมัยที่ยังมีผมตกปรกไหล ท่านตะโกนเชียร์บัตรจนเสียงแหบเสียงแห้ง จำเนียรกาลผ่านไป 34 ปี วันเสาร์ที่ 2 เมษายน พ.ศ.2559

นักวิชาการประมงเก่าแก่คนเดิมก็ได้รับมอบหมายให้ไปเฝ้าร้านในงานกาชาดอีกครั้งหนึ่ง ด้วยความดีใจที่จะได้ระลึกความหลังเชื่อมต่อกับความทรงจำหวังที่ขาดหายไปจึงรีบไปตั้งแต่ยังหัววันพุกพาคความหวังลมๆ แล้งๆ ไปด้วยเต็มพิกัดด้วยหน่วย

ราชการจะได้รับอนุญาตให้ขายสลากการกุศลกันเป็นที่เอิกเกริกในงานนี้ รางวัลใหญ่ของทุกค่ายก็จะเป็นรถยนต์ซึ่งเป็นของล่อใจยอดฮิตติดอันดับที่มีอิทธิพลต่อคนไทยมาโดยตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เดินหาซื้อสลากของทุกค่ายจนทำงานแล้วกลับมาดูน้องๆ ขายบัตรเกมสตกปลาพระราช ซึ่งตอนนี้เป็นปลาพลาสติกทำให้ปลาตัวเป็นๆ อย่างเก่าไม่คนขายก็สนุกคนซื้อก็ยิ้มแย้มแจ่มใส ด้วยมีใจที่จะบริจาคสมทบทุนสภากาชาดอยู่แล้ว บัตรขายดีขายดีเป็นเทน้ำเทท่าถึงแม้รางวัลใหญ่ของเราจะเป็นแค่จักรยานก็ตามที เด็กๆ ที่มาเล่นก็ลุ้นกันตัวโก่ง นั่งรับประทานเนื้อตุ๋นที่ร้านสวัสดิการกรมปศุสัตว์มองดูผู้คนเดินเที่ยวกันขำก๊วยตั้งแต่บ่ายยันดึกคืนเที่ยงคืน หลากลีลาหลายอารมณ์ บางคนก็มาเสี่ยงโชคเหมือนกับเรา บ้างก็มาจับจ่ายซื้อสินค้าที่ราคาย่อมเยากว่า

ปกติเนื่องจากบริษัทจัดจำหน่ายมาเองแบบเสียส่งลุยเพื่อการกุศลว่าฉันเถอะท่านปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็มาเดินวนเวียนอยู่ในร้านด้วยเกือบทุกวัน ถึงแม้ว่าภารกิจนี้จะเล็กน้อยมากจนแทบไม่มีความสำคัญที่จะต้องกำกับดูแลเลยก็ตาม แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นมันมีผลทางจิตวิทยาเป็นกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างยิ่งเมื่อเห็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กรลงมาร่วมทุกซ่່วนสุขกันเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญนะครับท่าน ภารกิจที่ท่านสั่งการต่อๆ กันลงมาตามจินตภาพของท่านจากเบื้องบนนั้นยากที่จะบรรลุผลหากมันไม่เชื่อมต่อไปถึงหัวใจของลูกน้อง ข้าราชการไทยส่วนใหญ่ยังคงดำรงวิถีวัฒนธรรมมองครออย่างเก่าอย่างเหนียวแน่น ไม่ว่าจะโลกจะหมุนเร็ว

เพียงใดก็ตาม ตกตึกได้ไปกราบพระบรมรูปทรงม้าอธิษฐานขอพรจากดวงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ท่านที่สถิตสถานอยู่ในวิมานชั้นฟ้าแล้วกลับบ้านด้วยหัวใจที่พองโตอิมเอิบ พร้อมรอลุ้นผลสลากในวันสุดท้ายของงานฝันหวานถึงรางวัลใหญ่รถเก๋งคันงามที่หมายตาเอาไว้ ไม่ได้ก็ถือว่าทำบุญไป ปีหน้าฟ้าใหม่ค่อยมาลุ้นอีกครั้ง โชคคงเข้าข้างเราสักวันหนึ่งแหละน่า